

Gdańsk, 20 lutego 2026 r.

dr hab. Maja Grabkowska
Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Gdański

Recenzja
osiągnięć naukowych doktora Bartłomieja Kołsuta
w postępowaniu dotyczącym nadania stopnia doktora habilitowanego

1. Podstawa formalna

Niniejsza recenzja została sporządzona na podstawie uchwały Rady Naukowej Dyscypliny Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza z dnia 16 grudnia 2025 roku w związku z powołaniem mnie w skład komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania doktorowi Bartłomiejowi Kołsutowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Stosownie do art. 219 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, recenzja służy ustaleniu, czy przedstawione do oceny przez Habilitanta osiągnięcia naukowe odpowiadają wymaganiom stawianym osobom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego. Zgodnie z tymi wymaganiami, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która: 1) posiada stopień doktora, 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, 3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Dokumentacja, na podstawie której dokonałam powyższej oceny, przekazana mi drogą elektroniczną, obejmuje: 1) wniosek przewodni, 2) dane wnioskodawcy, 3) autoreferat, 4) kopię dyplomu doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii, 5) wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny, 6) kopie publikacji naukowych Habilitanta składających się na główne osiągnięcie naukowe, 7) oświadczenia współautorów publikacji stanowiących główne osiągnięcie naukowe, 8) zaświadczenia potwierdzające udział Habilitanta w grantach badawczych oraz stażu naukowym, 9) kopie publikacji naukowych stanowiących pozostały dorobek Habilitanta.

2. Sylwetka naukowa Habilitanta

Doktor Bartłomiej Kołsut od początku kariery naukowej związany jest z Wydziałem Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (do 2020 roku noszącego nazwę Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych). W roku 2010 Habilitant uzyskał tu tytuł zawodowy magistra gospodarki przestrzennej, a zaledwie pięć lat później Rada Wydziału przyznała mu stopień doktora nauk o Ziemi w zakresie geografii na podstawie rozprawy pt. „Zinstytucjonalizowane sieci współdziałania międzygminnego w Polsce” napisanej pod kierunkiem profesora Tadeusza Strykiewicza. Należy przy tym podkreślić, że zarówno przygotowana przez Habilitanta praca magisterska, jak i rozprawa doktorska, otrzymały wyróżnienia komisji.

Począwszy od 2015 roku doktor Bartłomiej Kołsut jest zatrudniony na tym samym wydziale na stanowisku adiunkta, wykazując istotną aktywność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Między innymi opublikował kilkadziesiąt prac naukowych, uczestniczył w projektach badawczych, wielokrotnie występował na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, kilka z nich współorganizując, odbył staż naukowy za granicą, zrecenzował kilkanaście publikacji naukowych, a także prowadził (od 2010) wysoko oceniane przez studentów zajęcia dydaktyczne z rozlicznych przedmiotów. Ponadto z sukcesem współpracował z prywatnymi podmiotami gospodarczymi, opracowywał dokumenty strategiczne na zamówienie lokalnych instytucji publicznych oraz był powoływany w skład zespołów eksperckich.

Jego działalność charakteryzuje wysoki stopień samodzielności naukowej, ale też umiejętność współpracy (w tym interdyscyplinarnej) oraz konsekwentne ukierunkowanie badań na ich praktyczne zastosowanie. Warto podkreślić, że doktor Bartłomiej Kołsut dysponuje również doświadczeniem administracyjnym zdobytym w Urzędzie Miasta Poznania.

Posiadanie przez Habilitanta stopnia doktora oznacza spełnienie pierwszego z trzech warunków nadania stopnia doktora habilitowanego określonych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

3. Charakterystyka głównego osiągnięcia naukowego

Przedstawione przez Habilitanta główne osiągnięcie naukowe to cykl 13 powiązanych tematycznie publikacji z lat 2020-2025, opatrzonych wspólnym tytułem „Wymiar przestrzenny rewolucji motoryzacyjnej w Polsce”. Cykl ten składa się z:

sześciu artykułów naukowych opublikowanych w krajowych i międzynarodowych czasopiśmie naukowych (według numeracji w autoreferacie: [1]-[6]);

- sześciu rozdziałów monografii naukowej pt. „The Economic Geography of the Car Market. The Automobile Revolution in an Emerging Economy” opublikowanej w wydawnictwie Routledge Taylor & Francis ([7a-f]);

- monografii popularno-naukowej pt. „Polska Rzeczpospolita Samochodowa. Geografia samochodów osobowych w Polsce” opublikowanej w wydawnictwie Bogucki Wydawnictwo Naukowe ([8]).

Z wyjątkiem jednego artykułu, którego wyłącznym autorem jest doktor Bartłomiej Kołsut, pozostałe publikacje powstały we współautorstwie. W sześciu przypadkach Habilitant występuje jako pierwszy autor, a w siedmiu jego udział autorski oszacowany został na co najmniej 50%. Świadczy to o znaczącym wkładzie w przygotowanie tych prac, co potwierdzają zarówno wskazania konkretnych elementów, za które doktor Bartłomiej Kołsut był odpowiedzialny, wyszczególnione na stronach 4-8 autoreferatu, jak i oświadczenia współautorów dołączone do wniosku. W niniejszej recenzji ocena dorobku odnosi się do zadeklarowanego przez Habilitanta zakresu jego udziału.

Zarówno czasopisma naukowe, w których opublikowane zostały wyżej wymienione artykuły, jak i wydawnictwa, w których ukazały się obie monografie, w momencie opublikowania ich w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Jednocześnie większość z nich to czasopisma i wydawnictwa o znaczeniu i zasięgu międzynarodowym.

Wszystkie wyżej wymienione publikacje łączy tematyka adekwatnie określona w tytule cyklu. Stanowią one wspólnie logiczny ciąg opracowań zagadnień badawczych związanych z rozwojem motoryzacji w Polsce po 1989 roku w perspektywie geograficznej. Składają się na nie prace empiryczne, przeglądowe, teoretyczne i o charakterze syntetyczno-aplikacyjnym, dotyczące badań przemian polskiego rynku samochodowego w wymiarze przestrzennym w ciągu ostatnich czterech dekad. Ich ocenę merytoryczną przedstawiam poniżej.

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, należy uznać, że został spełniony drugi z trzech warunków nadania stopnia doktora habilitowanego wskazanych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

4. Ocena merytoryczna głównego osiągnięcia naukowego

Problematyka podjęta w cyklu publikacji przedstawionym jako główne osiągnięcie naukowe wpisuje się w zakres przedmiotowy dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna i wykazuje spójność tematyczną. Przebieg rewolucji motoryzacyjnej w Polsce po roku 1989 był (i jest nadal) procesem z jednej strony uwarunkowanym przestrzennie, a z drugiej - silnie tę przestrzeń kształtującym. Zgodnie ze wskazaniem Habilitanta, główne osiągnięcie naukowe mieści się na przecięciu kilku subdyscyplin: geografii transportu, geografii konsumpcji, geografii rynku, gospodarki przestrzennej oraz geografii przemysłu. W takim ujęciu problem umasowienia motoryzacji i rozwoju rynku samochodowego, w tym przemian jego struktury, dynamiki i zróżnicowania przestrzennego, dotychczas nie został kompleksowo

zbadany w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, co sprawia, że omawiany cykl spełnia warunek oryginalności.

Przedstawiony do oceny cykl publikacji wnosi więc znaczny wkład w rozwój dyscypliny, a poszczególne publikacje, zebrane w spójną całość, prowadzą do oryginalnego rozwiązania zdefiniowanego problemu naukowego. Dużą rolę odgrywają tu rzetelna praca koncepcyjna i innowacyjne podejście metodologiczne Habilitanta. W niezwykle obszernym autoreferacie doktor Bartłomiej Kołsut jako główny cel badań określił „rekonstrukcję przemian rynku motoryzacji indywidualnej w Polsce w okresie transformacji systemowej i integracji europejskiej, a w szczególności ich przestrzennego zróżnicowania oraz specyfiki na tle innych krajów”. Podjęta w głównym osiągnięciu naukowym problematyka została przy tym ujęta w ramy 4 celów szczegółowych i odpowiadających im 10 przekrojowych pytań badawczych. Pierwszy z celów szczegółowych dotyczy udoskonalenia metodologii badań rynku samochodów osobowych w Polsce poprzez diagnozę zniekształceń danych oficjalnych i opracowanie narzędzi ich korekty. Drugi cel szczegółowy to identyfikacja etapów oraz ocena dynamiki rozwoju rynku samochodów osobowych w Polsce po 1989 roku na tle doświadczeń krajów Europy Środkowo-Wschodniej i państw rozwiniętych. Cel trzeci zakłada identyfikację prawidłowości przestrzennych przemian polskiego rynku samochodowego w ujęciu wieloskalowym. Ostatni, czwarty cel służy wyjaśnieniu wpływu uwarunkowań instytucjonalnych na przebieg i przestrzenne zróżnicowanie rewolucji motoryzacyjnej w Polsce.

W tej postaci cele tworzą zwartą, logiczną sekwencję, od metodologii, poprzez dynamikę historyczną, analizę przestrzenną, po uwarunkowania instytucjonalne. Kolejność ta nie odpowiada ściśle kolejności chronologicznej, w jakiej ukazywały się poszczególne publikacje tworzące cykl, jak jednak Habilitant umiejętnie i w sposób przekonujący dowiódł w autoreferacie, w całym cyklu udało mu się osiągnąć zarówno cel główny, jak i cztery cele szczegółowe oraz wyczerpująco odpowiedzieć na przyjęte pytania badawcze. Moja analiza dzieł wchodzących w skład głównego osiągnięcia naukowego potwierdza te deklaracje Habilitanta.

W zakresie analiz badawczych odnoszących się do celu pierwszego Autor w toku przygotowania publikacji [3], [6], [7a], [8] wyróżnił 6 kluczowych niedoskonałości systemu gromadzenia danych dotyczących rynku samochodowego w Polsce ograniczających celność i wiarygodność oficjalnych statystyk, a także opracował procedury korekcyjne. Istotnym wkładem badawczym Habilitanta była przy tym budowa autorskiej bazy danych, w której wpływ zdiagnozowanych niedoskonałości na jakość badań empirycznych został zniwelowany, umożliwiając przy tym przeprowadzenie dalszych pogłębionych i bardziej rzetelnych analiz w ramach pozostałych celów szczegółowych.

Cel drugi został osiągnięty poprzez wyodrębnienie 6 etapów rozwoju rynku samochodowego w Polsce oraz określenie specyfiki tego procesu na tle Stanów Zjednoczonych, Japonii i krajów Europy Zachodniej a także na tle innych krajów regionu Europy Środkowo-Wschodniej, takich jak Czechy, Węgry i Słowacja (publikacje [5], [7b-f], [8]). Według ustaleń Autora proces

umasowienia motoryzacji indywidualnej w Polsce opierał się przede wszystkim na imporcie używanych samochodów z krajów Europy Zachodniej, a nie na długotrwałej ekspansji krajowego rynku pierwotnego i przemysłu motoryzacyjnego. W konsekwencji polska ścieżka motoryzacyjnej modernizacji przyjęła peryferyjny model uczestnictwa w europejskim systemie samochodowym, w którym dynamika wzrostu parku pojazdów była silnie warunkowana integracją z UE i asymetrią między rynkami centrum i półperyferii. Szczególnie cenne jest przy tym rozpoznanie, że choć dotychczas peryferyjność krajów Europy Środkowo-Wschodniej analizowano głównie w wymiarze produkcyjnym – jako zależność od kapitału zagranicznego i podporządkowanie globalnym łańcuchom wartości mechanizm ten ma również wymiar konsumpcyjny, przejawiający się w utrwalaniu zależności poprzez import używanych samochodów z krajów rozwiniętych.

W ramach celu trzeciego Autor zajął się geografiami handlu samochodami używanymi, identyfikując kluczowe prawidłowości przestrzenne przepływu samochodów używanych między krajami rozwiniętymi i rozwijającymi się (publikacje [1], [5], [6], [7e]) oraz prawidłowości dotyczące struktury przestrzennej parku samochodowego w Polsce i importu samochodów używanych (publikacje [1], [6], [7d], [7e], [8]). Ponadto wykazał wpływ procesów suburbanizacji i rozproszenia zabudowy na dynamikę i strukturę rozwoju motoryzacji w Polsce (publikacje [2], [4], [7c], [7f]). W przypadku pierwszego z tych trzech zagadnień wartościowe jest ustalenie, że dane prawidłowości stanowią wypadkową trzech czynników: bliskości fizycznej (najbardziej istotnej, gdyż determinującej koszty transportu), asymetrii poziomu nasycenia krajowych rynków motoryzacyjnych (kraje rozwinięte z nadwyżkami podaży versus kraje transformujące się z nadwyżkami popytu), bliskości relacyjnej (obejmującej nie zawsze doceniane, a istotne czynniki społeczne, kulturowe i relacje związane z tradycjami migracyjnymi). Autorska analiza w obszarze drugiego wątku badawczego doprowadziła Habilitanta do wyodrębnienia regionów koncentracji pośrednictwa samochodów używanych, a także do ustalenia wzorców regionalnego zróżnicowania dominujących marek. Z perspektywy gospodarki przestrzennej za najbardziej istotne należy uznać wyniki uzyskane w trzecim wątku badawczym, ukazujące polaryzację procesów rozwoju motoryzacji między rdzeniami metropolii a obszarami peryferyjnymi. Wnioski te mają znaczący potencjał aplikacyjny, choć – z częściowym wyjątkiem publikacji [7f] – nie zostały w pełni rozwinięte w postaci autorskich rekomendacji czy wytycznych adresowanych do ustawodawców i decydentów.

Cel czwarty odpowiada na pytania dotyczące wpływu punktów krytycznych (*critical junctures*) na tempo i strukturę przestrzenną zmian w ramach rewolucji motoryzacyjnej w Polsce, a także roli państwa i instytucji nieformalnych w kształtowaniu się rynku samochodów osobowych (publikacje [1], [2], [3], [5], [6], [7a-f], [8]). Pierwszy z tych wątków służy określeniu roli takich znaczących wydarzeń jak upadek „żelaznej kurtyny”, akcesja Polski do Unii Europejskiej i globalny kryzys finansowy z końca pierwszej dekady XXI wieku w wyznaczeniu kolejnych etapów procesu rewolucji motoryzacyjnej. W tym kontekście warto rozważyć, czy – wobec długotrwałości procesu oraz jego zróżnicowanej dynamiki – bardziej adekwatne nie byłoby użycie pojęcia „ewolucja”. Autor sygnalizuje tę kwestię w publikacji [7b], choć jego argumentacja pozostawia przestrzeń do dalszej dyskusji. Badania

przeprowadzone w ramach kolejnego wątku wskazują, że rynek samochodów osobowych w Polsce kształtował się w znacznym stopniu pod wpływem decyzji państwa, wpisujących się w neoliberalny zwrot polityk publicznych po 1989 roku. Liberalizacja handlu, deregulacja planowania przestrzennego, uprzywilejowanie infrastruktury drogowej oraz słaba koordynacja zarządzania terytorialnego stworzyły instytucjonalne warunki sprzyjające dynamicznemu umasowieniu motoryzacji. Szczególnie interesujące i odkrywcze są natomiast wyniki badań dotyczących nieformalnych wzorców i praktyk społecznych. Choć trudno uchwytne, co zresztą podkreśla sam Autor, mają one istotne znaczenie zwłaszcza w gospodarkach posttransformacyjnych.

Pod względem metodycznym cykl publikacji cechuje się relatywną spójnością oraz trafnym doбором narzędzi badawczych. Autor łączy klasyczne metody ilościowe (wskaźniki strukturalne, miary koncentracji i nierówności) z bardziej zaawansowanymi technikami analizy przestrzennej, w tym statystyką autokorelacji globalnej i lokalnej, a także analizą korelacji i regresji służącą identyfikacji zależności między rozwojem motoryzacji a procesami społeczno-gospodarczymi. Zastosowany zestaw metod oraz staranne wykorzystanie narzędzi wizualizacji kartograficznej należy ocenić jako liczny i adekwatny do postawionych celów badawczych. Pewien niedosyt budzi natomiast ograniczona obecność podejścia jakościowego, które mogłoby stanowić cenne uzupełnienie analiz ilościowych i pogłębić interpretację uzyskanych wyników.

Przedstawione do oceny publikacje cechują się wysoką poprawnością warsztatową oraz dojrzałością teoretyczną. Są one głęboko osadzone w aktualnych nurtach literatury przedmiotu, a jednocześnie wykraczają poza proste aplikowanie istniejących koncepcji, rozwijając własne ujęcia interpretacyjne i pozostając otwartymi na krytyczną refleksję. Argumentacja prowadzona jest w sposób spójny i konsekwentny, przy adekwatnym i aktualnym doborze literatury. Na szczególne podkreślenie zasługuje skrupulatny i złożony charakter przeprowadzonych analiz, uwzględniających kompleksowość oraz współzależności badanych procesów, co świadczy o dojrzałości metodologicznej i wysokiej jakości warsztatu badawczego Autora.

Moja ogólna ocena przedstawionego cyklu publikacji jest wysoka, niemniej chciałabym sformułować dwie uwagi krytyczne. Pierwsza dotyczy wspomnianej wyraźnej koncentracji na metodach ilościowych, przy ograniczonym wykorzystaniu podejścia jakościowego. Należy jednak zaznaczyć, że w najnowszych pracach Autor podejmuje próby włączenia takiej perspektywy, wychodząc naprzeciw wskazanym oczekiwaniom. Druga uwaga wynika z pewnego niedosytu w zakresie sformułowanych rekomendacji. Choć w swojej działalności badawczej Autor potrafi nadawać wynikom wyraźny wymiar aplikacyjny, w przypadku głównego osiągnięcia naukowego rekomendacje te pozostają stosunkowo powściągliwe.

Oceniany cykl publikacji niewątpliwie wnosi istotny wkład do dyscypliny geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej zarówno w wymiarze metodycznym, empirycznym, jak i teoretycznym. Autor wypracował narzędzia zwiększające wiarygodność analiz przestrzennych rynku samochodów osobowych w Polsce, zrekonstruował jego zróżnicowaną

przestrzennie ścieżkę rozwoju oraz ukazał znaczenie punktów krytycznych i uwarunkowań instytucjonalnych w kształtowaniu procesów motoryzacyjnych. Szczególnie wartościowe jest połączenie geografii motoryzacji z perspektywą geografii konsumpcji oraz włączenie do analizy instytucji nieformalnych, co pozwoliło na pogłębioną interpretację mechanizmów utrwalających strukturalne nierówności i peryferyjność. W rezultacie powstał spójny program badawczy, który poszerza pole badawcze dyscypliny i proponuje nowe ramy interpretacyjne dla analiz procesów modernizacyjnych w Europie Środkowo-Wschodniej.

Uwzględnivszy powyższe, należy stwierdzić, że osiągnięcie naukowe doktora Bartłomieja Kołsuta w postaci cyklu artykułów pt. „Wymiar przestrzenny rewolucji motoryzacyjnej w Polsce” stanowi istotne osiągnięcie w rozwoju dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna i tym samym spełnia ostatni z trzech warunków nadania stopnia doktora habilitowanego wskazanych w Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

5. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych

Pozostałe osiągnięcia naukowe doktora Bartłomieja Kołsuta tworzą spójny obraz jego intensywnej działalności naukowej. Potwierdzają to jego bogaty dorobek publikacyjny oraz liczny udział w projektach badawczych i konferencjach. Publikacje i aktywność grantowa są skupione wokół problematyki głównego osiągnięcia naukowego, choć częściowo wykraczają poza badania dotyczące motoryzacji indywidualnej. Trzy główne nurty badawcze rozwijane poza głównym osiągnięciem naukowym to: 1) powiązania funkcjonalno-przestrzenne i współpraca jednostek samorządu terytorialnego, 2) rozwój lokalny, rewitalizacja miast i planowanie strategiczne, oraz 3) struktura przestrzenna i czynniki funkcjonowania rynku nowych samochodów osobowych w Polsce. Stanowiąc istotne tło dla głównego cyklu publikacji przedstawionego do recenzji, osiągnięcia te potwierdzają wymienione wcześniej kompetencje Habilitanta oraz dowodzą konsekwentnego rozwoju zainteresowań badawczych.

Aktywność publikacyjna

Doktor Bartłomiej Kołsut jest autorem, współautorem lub współredaktorem łącznie 58 publikacji naukowych (w tym 42 po uzyskaniu stopnia doktora). Dorobek publikacyjny Habilitanta jest więc liczny i systematycznie rozwijany po uzyskaniu stopnia doktora. Obejmuje on artykuły w czasopismach o zróżnicowanym poziomie oddziaływania, w tym w renomowanych periodykach międzynarodowych.

Na szczególne podkreślenie zasługuje publikacja w czasopiśmie *Journal of Transport Geography*, indeksowanym w bazach międzynarodowych o wysokiej rozpoznawalności, a także artykuł w *European Planning Studies*. Obecność prac w tych tytułach świadczy o zdolności Habilitanta do funkcjonowania w międzynarodowym obiegu naukowym.

Jednocześnie znacząca część dorobku została opublikowana w krajowych czasopiśmie specjalistycznych (m.in. *Studia Regionalne i Lokalne*, *Przegląd Geograficzny*, *Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna*), co wskazuje na silne zakorzenienie badawcze w problematyce krajowej i regionalnej.

Struktura dorobku jest typowa dla dyscypliny geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej — widoczna jest przewaga prac współautorskich, przy czym udział Habilitanta w zespołach autorskich jest regularny i ciągły. Ponadto wskaźniki cytowań wskazują na rosnącą rozpoznawalność dorobku Habilitanta.

Aktywność publikacyjną należy więc uznać za dobrą jakościowo i stabilnie rozwijaną, z widocznymi elementami obecności w obiegu międzynarodowym, choć z wyraźną dominacją publikacji krajowych.

Udział w grantach badawczych

Aktywność projektową doktora Bartłomieja Kołsuta należy ocenić jako dość intensywną i zróżnicowaną pod względem źródeł finansowania oraz skali przedsięwzięć. Obejmuje ona zarówno udział w projektach krajowych Narodowego Centrum Nauki, jak i w prestiżowych projektach międzynarodowych finansowanych ze środków programu Horyzont 2020.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że Habilitant pełnił funkcję kierownika projektu NCN (Miniatura 9), co potwierdza jego zdolność do samodzielnego inicjowania i prowadzenia badań finansowanych w trybie konkursowym. Realizacja tego projektu stanowi ważny krok w kierunku wzmacniania samodzielności grantowej, choć z uwagi na skalę programu ma on charakter raczej wprowadzający niż w pełni dojrzały grant badawczy.

Wyróżnia się też udział Habilitanta w projekcie OPUS 12 NCN. Choć występował w nim w roli wykonawcy, zakres powierzonych mu zadań był znaczący i obejmował m.in.: koordynację budowy autorskiej bazy danych, realizację badań społecznych, współudział w opracowaniu koncepcji badawczej, a także współredakcję monografii będącej efektem projektu. Świadczy to o istotnym wkładzie merytorycznym w realizację projektu, wykraczającym poza standardową rolę wykonawcy.

Istotnym atutem dorobku naukowego doktora Bartłomieja Kołsuta jest udział w dwóch projektach programu Horyzont 2020 (RE-CITY oraz RurAction), realizowanych w szerokich konsorcjach międzynarodowych. Udział ten świadczy o włączeniu Habilitanta w międzynarodowe sieci badawcze, jego doświadczeniu w pracy w dużych zespołach projektowych oraz obecności w projektach o wysokim poziomie konkurencyjności. Jednocześnie należy zauważyć, że w projektach tych Habilitant pełnił funkcję wykonawcy, a nie lidera konkretnego work package'u, co wskazuje na wciąż rozwijający się poziom samodzielności w projektach międzynarodowych.

Podsumowując, aktywność projektowa Habilitanta jest regularna i obejmuje zarówno projekty krajowe, jak i międzynarodowe, przy czym w ostatnich latach widoczny jest wyraźny wzrost jego samodzielności w pozyskiwaniu i realizacji grantów badawczych.

Udział w konferencjach badawczych

Doktor Bartłomiej Kołsut ma również w dorobku liczne wystąpienia konferencyjne. Spośród 35 wygłoszonych referatów (w tym aż 31 po uzyskaniu stopnia doktora), 18 zostało przygotowanych samodzielnie, a 17 we współautorstwie. Na szczególną uwagę zasługuje znacząca liczba prezentacji na konferencjach międzynarodowych już po uzyskaniu stopnia doktora, świadcząca o postępie rozwoju naukowego. Obejmują one wystąpienia na uznanych cyklicznych forach geograficznych o zasięgu globalnym, jak Annual Meeting of American Association of Geographers, oraz regionalnym, jak Regional Studies Association Central and Eastern Europe Conference. Wśród konferencji krajowych wyróżniają się wydarzenia o profilu bardziej specjalistycznym, organizowane zarówno na uczelni macierzystej, jak i w innych wiodących ośrodkach naukowych, takie jak Konferencja Naukowa „Problemy i wyzwania geografii komunikacji” czy Kongres Rewitalizacji Miast.

Aktywność konferencyjna Habilitanta jest zatem wyraźnie rozwinięta i systematycznie wzmocniana po uzyskaniu stopnia doktora, ze szczególnie wartościową obecnością na uznanych forach międzynarodowych. Świadczy to o rosnącej rozpoznawalności jego dorobku oraz o konsekwentnym umiędzynarodowieniu działalności naukowej.

Inne osiągnięcia naukowe

Poza działalnością publikacyjną i grantową Habilitant rozwija swoją aktywność naukową również w innych obszarach, w tym między innymi poprzez działalność recenzyjną. Składają się na nią 16 recenzji artykułów naukowych w czasopiśmie krajowych, recenzja artykułu naukowego w czasopiśmie zagranicznym, a także recenzja rozdziału w redagowanej monografii naukowej opublikowanej w Wydawnictwie Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu i recenzja wydawnicza wieloautorskiej monografii, która ukazała się nakładem Wydawnictwa Naukowego Scholar.

Z kolei rozległe kontakty naukowe i udział w konsorcjach badawczych oraz staż naukowy na Uniwersytecie Komeńskiego w Bratysławie w 2024 roku przekładają się na owocną, nierzadko interdyscyplinarną, współpracę z badaczami z innych ośrodków, w tym także z partnerami zagranicznymi. Przykładowo, zrealizowany staż naukowy służył nawiązaniu nowych kontaktów nabyciu i kompetencji do prowadzenia analiz porównawczych, owocując przygotowaniem publikacji wieloautorskich. Wskazuje to na cenną umiejętność funkcjonowania w zespołach naukowych oraz przyczynia się do wzrostu stopnia umiędzynarodowienia działalności badawczej Habilitanta.

W zakresie innych form aktywności naukowej Habilitant wykazuje się udziałem w gremiach eksperckich (m.in. w dwóch zespołach zadaniowych KPZK PAN oraz Radzie Naukowej Strategii Rozwoju Miasta Poznania) oraz członkostwem korespondencyjnym w kilku krajowych i międzynarodowych organizacjach naukowych. Istotnym elementem dorobku Habilitanta jest także rozwinięta współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmująca (współ)realizację kilkunastu ekspertyz i opracowań analityczno-strategicznych na zamówienie instytucji publicznych i podmiotów gospodarczych. Aktywność ta świadczy o aplikacyjnym wymiarze prowadzonych badań oraz o zdolności do transferu wiedzy naukowej do praktyki społeczno-gospodarczej.

6. Ocena działalności dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzatorskiej

Choć ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzatorskich nie stanowi bezpośredniej podstawy niniejszej opinii, należy odnotować, że również w tych obszarach doktor Bartłomiej Kołsut odnosi wymierne sukcesy.

Działalność dydaktyczna

Od roku 2010 Habilitant zrealizował w sumie ponad 4,5 tys. godzin dydaktycznych na studiach I i II stopnia, głównie na kierunkach gospodarka przestrzenna, geografia oraz zintegrowane programowanie rozwoju. Obejmowały one łącznie 23 różne przedmioty, z czego część stanowiły autorskie kursy w zakresie specjalizacji Habilitanta. W swej działalności dydaktycznej doktor Bartłomiej Kołsut skutecznie łączy perspektywę badawczą z praktyką planowania strategicznego i przestrzennego, rozwijając u studentów kompetencje analityczne, umiejętność pracy zespołowej oraz współpracy z partnerami zewnętrznymi. Co istotne, zajęcia dydaktyczne prowadzone przez doktora Bartłomieja Kołsuta są wysoko cenione przez studentów, o czym świadczą bardzo dobre wyniki ankiet ewaluacyjnych oraz otrzymane w latach 2018 i 2025 nagrody Rektora Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu II i III stopnia za osiągnięcia w zakresie nauczania akademickiego.

W latach 2010-2025 Habilitant wypromował 15 prac magisterskich, 39 prac inżynierskich i 3 prace magisterskie na kierunkach gospodarka przestrzenna oraz zintegrowane programowanie rozwoju. Ponadto, rozprawa doktorska na temat współczesnych przemian transportu kolejowego w Polsce, autorstwa mgra Filipa Bebenowa, w którego przewodzie doktorskim Habilitant pełnił rolę promotora pomocniczego, zdobyła szereg wyróżnień, w tym główną nagrodę w XIII edycji konkursu Oddziału PAN w Poznaniu na najlepszą oryginalną pracę twórczą opublikowaną w 2024 roku, w kategorii nauk humanistycznych i społecznych.

Dodatkowo, doktor Bartłomiej Kołsut aktywnie angażuje się w opiekę nad studencką działalnością badawczą, pełniąc funkcję opiekuna projektów finansowanych w ramach programu IDUB UAM oraz, od 2021 roku, opiekuna Koła Naukowego Zintegrowanego Planowania Rozwoju. Habilitant w sposób konsekwentny przyczynia się też do podnoszenia

jakości kształcenia oraz rozwoju kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej, łącząc doświadczenie projektowe (m.in. w ramach programu POWER) z praktyką organizacji i koordynacji złożonych przedsięwzięć edukacyjnych. Realizowane przez niego projekty, integrujące dydaktykę z badaniami empirycznymi i współpracą z otoczeniem społeczno-gospodarczym, stanowią przykład nowoczesnego modelu kształcenia i sprzyjają upowszechnianiu dobrych praktyk w środowisku akademickim.

Działalność organizacyjna

Habilitant wykazuje się znaczącą i wieloletnią aktywnością organizacyjną na poziomie wydziałowym i ogólnouczelnianym, obejmującą zarówno udział w organach kolegialnych i zespołach strategicznych, jak i współtworzenie kierunków rozwoju jednostki. Na szczególne podkreślenie zasługuje jego zaangażowanie w procesy ewaluacyjne i strategiczne oraz organizację konferencji naukowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym, w tym w roli przewodniczącego komitetu organizacyjnego 10. Konferencji Naukowej „Problemy i wyzwania geografii komunikacji”, organizowanej przez Komisję Geografii Komunikacji Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Działalność popularyzatorska

Nieco skromniejsze, ale niewątpliwie warte odnotowania, są osiągnięcia Habilitanta w zakresie działalności popularyzatorskiej. Należy do nich przede wszystkim ogólnodostępna premiera wieloautorskiej monografii pt. „Polska Rzeczpospolita Samochodowa. Geografia samochodów osobowych w Polsce”, stanowiącej część cyklu przedstawionego jako główne osiągnięcie naukowe, zorganizowana w 2024 podczas Poznań Motor Show oraz Targów Techniki Motoryzacyjnej, odbywających się w ramach Międzynarodowych Targów Poznańskich.

7. Wniosek końcowy

Podsumowując powyższe ustalenia stwierdzam, że przedstawione osiągnięcie naukowe oraz całokształt dorobku doktora Bartłomieja Kołsuta spełniają wymagania określone w **art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce**. Habilitant posiada stopień doktora, przedstawił do oceny osiągnięcie naukowe w postaci cyklu powiązanych tematycznie publikacji ujętych w adekwatnym wykazie, a ponadto jego osiągnięcia naukowe stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarka przestrzenna.

Na tej podstawie wnoszę o nadanie doktorowi Bartłomiejowi Kołsutowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

.....
dr hab. Maja Grabkowska